

DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA DOBROGENILOR
Director-Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CONSTANȚA, Str. Scarlat Vărnăv 27.
Abonamentul cu supliment cultural: un an 600 lei, 6 luni 350 lei.
Pentru Autorități și instituții locale — Recursu și inserții după tarif.

A doua minune

Erau în lumea veche, cele șapte minuni. Unele erau realizări ale muncii și ale artei: arhitectonice de atunci. Iar altele erau produse ale imaginației care în antichitate era la mare preț.

În vremea noastră nu mai crede nimeni în minuni și chiar dacă întâlnim admirabile realizări, scepticismul în care trăim ne oprește de a le socoti minuni, cu ușurința cu care cei vechi făceau acest lucru.

Totuși, deși „în vremea noastră, minuni nu văd a se mai face”, — cum spune pe vremuri Grigore Alexandrescu, se mai întâmplă, pe ici pe colea, să dai peste unele fapte, cari prin aceea că sunt alfel decât celelalte, îți vine în minte să le socotești minuni.

De exemplu acum, în vremurile acestea de criză economică, mai toate întreprinderile bancare merg cum nu se poate mai prost. Am putea spune că nu mai există bănci, atât e de grea situația lor.

De aceea, când întâlnești o bancă în picioare, o socotești, cu drept cuvânt **o minune**.

Așa am socotit banca „Callacra” de la Bazargic, despre care am vorbit într-un număr trecut al ziarului nostru.

Astăzi vorbim de altă minune, una care după modesta noastră părere, e mai mare decât cea dintâi.

E minunea dela **Biserica Adormirea Maicii Domnului** din Constanța.

O minune pe care n-au făcut-o sfinții, ci poate numai cine știe ce picătură de har și binecuvântare dumnezeiască coborâtă asupra celor câțiva oameni cari alcătuiesc epitropia acestui sfânt locaș.

Consiliul parohial al bisericii **Adormirea Maicii Domnului** a luat ființă în anul 1926, la un an și ceva dela votarea legii pentru organizarea bisericii ortodoxe române.

Vom face în cele ce urmează o dare de seamă a activității acestui consiliu. Roadele acestei activități sunt deosebite și ne îndreptătesc a numi minune, opera de gospodărie realizată acolo.

Consiliul parohial a preluat averea bisericii în Octombrie 1926. Fondurile de cari dispunea biserica atunci se ridicau la suma de 208.067 — sumă care, față de belșugul anilor de până atunci, ar fi putut fi mai mare, dacă administrația de până atunci n'ar fi fost așa cum a fost. Nu mai vorbim de starea

în care se afla locașul însuși, grădina și curtea dimprejurul bisericii.

Actualul consiliu are la activul său o serie de înfăptuirii, cari merita să fie arătate spre știința tuturor și spre pilda acelor cari într'adevăr pot să fie impresionați de pilda.

Parcul bisericii a fost amenajat și din an în an înfrumusețat cu flori și plantațiuni, alcătuit azi un cadru potrivit sfântului locaș.

Imprejmuirea bisericii a fost din temelie refăcută, tot astfel asfaltul din fața bisericii precum și scara de mozaic.

Cafasul, (podul) bisericii a fost mărit și din inițiativa unui mănunchi de tineri înimoși, un cor foarte bun da în fiecare Duminică răspunsurile Sfintei liturghii. Pictura a fost spalată, deoarece fusese acoperită de fumul lumânărilor. Zidăria exterioară și acoperișul au fost de asemenea refăcute radical. Toate acestea au necesitat, după cum e și firesc, bani mulți.

Totuș, consiliul dispune încă de un fond bănesc care, pe aceste vremuri, arată în mod clar spiritul de sănătoasă gospodărie de care este condus consiliul.

În anul 1926 averea bănească a bisericii era de 208067 lei.

Astăzi, ea este următoarea: 2.528.000 lei în titluri și rentă a statului, scutită de impozitul mobilier și care produce 5% pe an.

La împrumutul înzestrării consiliul a subscris 87000 lei cu 4, 5% pe an. La casa de economie și cecuri poștale se afla depusă suma de 222800 lei și 57000 lei la Banca de scont și la Banca Creditul Dobrogei, sumă ce urmează a fi ridicată.

Consiliul întreține un cor și plătește salariul unui diacon. Iată o înșiruire de fapte pe care am dori s-o putem face la activul multora dintre consiliile parohiale.

U dăm ca exemplu pentru ceilalți. Actualul consiliu parohial se compune din d-nii: Petre N. Bărgan, C. N. Filip, Gh. Ionescu, Dem. Ionescu și Gh. Stețcu.

Deși credem ca arătarea numelor nu este pentru acești oameni o satisfacție, o facem totuș pentruca să rămână însemnat aci spre știința tuturor.

Munca lor făcută și rodnică, constituie în lumea de azi, pustiie de gânduri bune și de înfăptuirii cinste, un reconfortant exemplu pe care ne facem datoria a-l releva. **CIT**

CHESTIA ZILEI

Intruirile de mâine

E multă vreme de când Duminica nu mai e zi de odihnă adevărată, deși, după lege, se chiamă că avem repaos duminical.

În vremurile agitate de după război și puțin înaintea războiului, Duminica a devenit zi de intruniri, de manifestații etc.

Cine, în adevăr poate sta liniștit acasă, când nezezurile, sau cine știe ce fel colectiv îl chiamă în cutare sală, să asculte pe oratori, să aplaude, să vocifereze, să protesteze, să aprobe moțiuni, să lase chiar și în stradă pentru a lua contact cu stăcătura reprezentată deocamdată prin forța publică!

Viața a început să devină din ce în ce mai complicată. Individul nu se mai poate izola. El este din ce în ce mai mult o roată a colectivității și trăiește din ce în ce mai mult prin ea, fie această colectivitate reprezentată prin organizație profesională — sindicatul, asociație etc. celula economică — cooperativă — clasa socială, partidul politic etc.

Măine, cetățenii Constanței se vor îndrepta înainte de prânz către patru locuri de adunare: la „Tranșis”, unde vorbește d. George Coza despre Evrei, la „Trianon” vor veni negustorii să-și strige nevoile neluate în seamă, la „Regal” urde partidele de opoziție minus național-tărăniști cheamă pe autochtoni pentru a protesta în contra străinilor pașaportari și la „Regina Maria” unde muncitorii din part se vor ridica în contra impozitelor grele.

Cum vedem, toată lumea se frământă, toată lumea are de cerut, de revindecat.

Se vor ține mâine discursuri, se vor vota moțiuni. Toate vor fi dela inițiativă și toate vor avea dreptate.

Nu știm însă dacă vor avea și rezultatele dorite.

Lumea va continua să se agite. Iar în timpul aceste, fiscal își vede de treabă: bate toba, ridică boarfe, la cenușa din vatra omului.

Că d-ai e fisc!

VIATOR

BALNEARE

Propuneri edilitare pentru Techirghiol

Actuala conducere dela primăria Techirghiol-ului a imprimat viziile edilitare din această localitate balneară un ritm viu și aceasta se vede din lucrările de tot felul cari dovedesc foarte multă trageră de inimă.

Cu toate acestea, cu toate că în consiliul comunal nu lipsește oamenii cu bunăvoință, a rămas totuș un lucru asupra căruia atenția edililor nu s-a îndreptat încă: este așa vala a p'ăgerii, valea Techirghiol-ului care rămâne în toți anii mocirloasă, plină de epini și bălării, prezentând un aspect jalnic și nepermis pentru o stațiune balneară.

Valea aceasta trebuie să se schimbe. În primul rând, dereșon de acum ar trebui canalizată, lucrare ce n'ar costa prea mult. Pe malurile ei s-ar putea planta arbori și s-ar putea, ridicându-se fundul văli cu un metru, să se aranjeze un mic parc, de pe urma căruia, localitatea ar câștiga enorm de mult din punct de vedere estetic.

Acum, consiliul comunal se gândește la construcția unui pod de la vila Valeside peste vale, până la vila Ștefan Dumitrescu. Este o lucrare care costă aproximativ 85000 lei, fără să ținem seama de realizare edilitară deosebită.

De aceea, credem că suma ce urmează a se da pentru pod, este cu mult mai bine să fie întrebuințată la canalizarea pârâului și la amenajarea unui parc pe valea noroioasă și urâtă de estetic.

GH. B. ROZESCU
proprietar
Techirghiol

ACTUALITATEA IN IMAGINI ȘI VERSURI

„Pat” și „Patașon”

Foate verde de măr,
Potriveal' așa mai rar!
Unul 'nalt cât o cămilă,
Celalt scurt ca o festilă,
Totuși ambii la un loc
Parcă-s ptei dintr'un cojoc:
Din aceeași argăseală,
Din aceeași tăbăceală
Și-apretate la moment
Cu același instrument...

Verde, verde și trei fire,
Rar așa o potrivire:
Prostul cu dezmeticul,
Sacul și cu peticul,
Mucea cu Căcacea frate,
Tusea și cu Junghiu 'n spate...
Ceace unuia-i lipsește,
Altuital' îl prisosește:

Unu-l tâmp și 'ntr'o ureche
Altu-l șmecher făr' pereche.

Și iar verde de tarhon
Parcă-s Pat și Patașon,
Măscărici de cinemă,
Răsfățați de mahala —
Dar pe-ăști doi nu-i cheam' așa:
Unu-l Ticu Năzdrăvanu,
Celalt Nicu Pehlivanu...
Ii cunoști. Cu toate astea
Când și-i scoate'n drum năpasta,
Giuglulindu-se 'mpreună
Și cântând pe-aceeași strună,
Ticu un lăldu zăplăn
Nicu un lălduțan,
Jurt pe schimnicul Anton
Că sunt Pat și Patașon.
Costache Saroglu

O nouă eșire la mare?

Sub acest titlu „NEAMUL ROMÂNESC” scrie:
Sesiunea de primăvară a comisiunii europene a Dunării și-a încheiat Duminică lucrările.

După rapoartele inginerilor tehnici se socotește că Sulina, actualul braț de eșire spre mare va fi imposibil de menținut pentru navigație până peste 8—9 ani.

Așa stând lucrurile, comisiunea a fost nevoită să ia măsuri la vederea ameliorării altui braț sau a executării unui canal de navigație.

Fără a critica îndolența care duce la impotmirea brațului Sulina, cerem în fața serioasei probleme a navigabilității Dunării spre mare, ca lucrările comisiunii să fie făcute cu mai multă grijă și cu cruțarea banului care se strânge din grelele taxe asupra vaselor în trecere pe acolo.

Și încă odată cerem darea acestei probleme în grija României, principala interesată pentru menținerea navigației dela Brăila la Mare.

P. A. ZAHARIADE
Inginer Inspector General

Apărarea și consolidarea malurilor de nord-est ale Orașului Constanța (Proiect 1934) Plaja artificială

Această chestiune de mare însemnătate pentru orașul Constanța, a făcut în totdauna obiectul preocupărilor administrațiilor Municipiului, deoarece din cauza lipsei unei plaje potrivite destul de întinsă și cu acces lesnicios și neabovitor, orașul Constanța a pierdut foarte mult ca stațiune de băi de mare și climaterică, mai cu seamă de când s'a deschis altor localități ca Mangalia, Carmen Sylva, Eforie, posibilitatea să ofere publicului, dacă nu pe o plajă largă, dar care se întind pe lungimi mari și care sunt ușor accesibile, fără mijloace speciale și costisitoare de transport, permittându-i astfel să petreacă toată ziua pe plajă.

În această privință Constanța a fost totdauna într-o situație mai mult sau mai puțin precară. După războiul din 1877-78, îndată după anexarea Dobrogei, s'au construit niște cabane rudimentare în imediata apropiere a Hotelului Carol la Nord de vila Sturza, cu acces din strada Remus Opreanu, printr-o straduță, asăzi deslințată, continuată atunci printr-o podișcă de lemn.

Fundul mării fiind stâncos în această parte, nu se putea intra în apă decât cu scandale. Din această cauză existența acestei instalațiuni a fost efemeră, și Primăria a fost silită să mute băile mai la Nord, în micul golf de lângă Biserica Armeoască, în unghiul format de străzile Marcu Aureliu și Tomis, unde se adăpostesc azi bărcile pescarilor.

Mai târziu s'au înghetbat băile dela viile de sud, deservite de o linie ferată care pleacă dela ca-pătul dinspre vest al B-dului Elisabeta.

Această situație a ținut mulți ani și era destul de multumitoare pentru vremea aceea, când nici îmbulzeala nici depărtarea nu erau prea mari.

Mai târziu începându-se construcțiunea portului și după ce digurile lui au înălțat mai mult spre larg, valurile au început să mănoze plaja dela vii, ceea ce a provocat și surpări ale terenului de deasupra, astfel că a trebuit să se caute altă soluțiune.

Atunci, băile s'au mutat la Mamaia unde, incontestabil, plaja este cât se poate de frumoasă și are întindere considerabilă, astfel că, din acest punct de vedere, nu se putea găsi o soluțiune mai bună.

În schimb accesul este foarte incomod și costisitor, din cauza depărtării mari de oraș (cca 8 km).

Soluțiunea de a se face clădiri chiar pe plajă și care a căpătat în început de execuțiune, nu este la îndemâna tuturor și, în orice caz, nu poate satisface pe localnici, cari au și ei nevoie de olectele binefăcătoare ale plajei.

În aceste condițiuni, plaja dela Mamaia nu poate fi considerată decât o plajă de lux, și astfel cred că va rămâne și, prin urmare, trebuie să se găsească o altă soluțiune.

Pentru aceste considerațiuni, factă dela 1904, cu ocaziunea întocmirii proiectului consolidării malurilor, s'a propus Primăriei executarea unor diguri pentru crearea unei plaje.

În anul 1911, Administrația Comunală relăzând această chestiune, m'a însărcinat să fac proiectul digului necesar pentru aceasta. Acest proiect a fost definitiv aprobat de Consiliul T-ului Superior, cu jurnalul No. 95/912.

Lucrarea de executat consistă, după cum rezultă și din jurnalul

Consiliului Tehnic, menționat mai sus, dintr'un dig format din anrocamente și blocuri artificiale, de aproximativ 300 m. lungime, orientat astfel ca să prindă nisipurile aduse de valurile mării și ridicată de vânturi, dig racordat cu malul printr'un alt dig normal pe mal.

Exemple despre acțiunea de potmolire a mării sunt numeroase, dar pentru convingerea tuturor, este destul să citez următoarele cazuri:

1. la adăpostul digului de apărare a platformei portului, în partea de lângă tunelul C. F. R., uscatal a înălțat, într'un timp relativ scurt, atât de mult asupra mării, încât a format plaja pe care s'a construit stațiunea de petrol din port, cu toată imensa baterie de rezervoarii, pentru produsele petrolifere.

2. la Mangalia s'au format plaje considerabile atât la nordul digului principal al portului, înălțat înaintea unui punct al țărmlui unde, înainte de construcțiunea acestui dig, valurile băteau piciorul unei clădiri în care, pe atunci, era instalată Primăria Mangaliei, cât și la sudul digului menit să împiedice, ca nisipurile venind dinspre sud să potmolească portul.

3. În fine, la Constanța în micul golf format de digul deși născut, făcut de fosta întreprindere Lascovici și Grigorescu, cam în dreptul străzii Plevani, s'a format o întinsură de nisip, care servă de plajă pentru băi.

Digerile ce se vor construi pentru crearea unei plaje la Constanța, pe lângă cel vor da rezultatul așteptat, vor permite să se economisească o mare parte din cantitatea considerabilă de terasamente necesare pentru implinirea platformei din dosul zidului de apărare al țărmlui de Nord Est, iar vânturile vor îngrădădi, spre piciorul malului, nisipurile depuse, pe înălțimi mari, cum se poate vedea la Mamaia, unde în anumite puncte se formează dune cari întrec înălțimea cabinelor de băi. Acest lucru se întâmplă pe linia [Constanța-Carmen Sylva, unde a trebuit să se instaleze garduri pentru ca să împiedice nisipurile să acopere linia ferată.

Alară de aceasta, dacă această lucrare se execută de îndată, atunci când se vor putea începe lucrările de apărare și consolidare, se va găsi gata, o suprafață de teren însemnată pentru aprovizionarea materialelor și instalarea șantierelor necesare construcțiunii lucrărilor.

Digul proiectat acum consistă de asemenea din anrocamente apărate cu blocuri artificiale, având următoarele dimensiuni 2.00x120x1.00, la fel cu cele propuse în digul de apărare; totuși în vedere că zidul de apărare este proiectat acum a se construi la o depărtare mai mare de mal, porțiunea digului plajei, care pleacă din mal este proiectată mai lungă, pentru ca atunci când zidul va fi construit, să rămână încă o largime de plajă destul de mare.

Pentru a păstra o cât mai mare întindere plajei, s'ar putea folosi zidul ge o lungime oarecare printr'un pod de beton armat, în scop de a nu întrerupe continuitatea balvardului din lungul zidului, rămânând astfel și trecerea liberă pe sub acest pod.

Această soluțiune însă nu ar fi prielnică pentru lucrările de consolidare în această parte și de aceea, este mai nimerit ca în

O conferință despre România la Alexandria (Egipt)

Ziarul „La Reforme“ și întreaga presă din Alexandria pomenesc în termeni foarte elogioși de ultima conferință despre „Țări și Mări“ ținută sub auspiciile Societății amatorilor fotografi din Alexandria. Această conferință, în care au fost descrise frumoșele câmpii, mării și munților României, a fost ținută de d. G. H. Bozadjian, conducătorul întreprinderilor fotografice „The Quality Shop“, care a fascinat vorbirea sa cu un interesant film reprezentând vederi pitorești dela Sinai, Valea Prahovei, Plaja Mamaia, Parcul Carol, Grădina Cismigiu, etc.

Conferințiarul d. G. H. Bozadjian, care a fost pe vremuri directorul casei Kodak din București, fiind un mare amic al României, a vorbit cu multă însuflețire nu numai despre pitorescul țării noastre, ci și despre bogățiile economice pe cari le posedăm, fapt pentru care a fost felicitat de către d. consul al României, care a asistat la conferință cu Doamna și întregul personal al Consulatului și al școlii Serviciului Maritim Român din acel oraș.

În cadrul aceluiași preocupări d. Bozadjian a expus interesante fotografii din România la cea de a treia expoziție fotografică organizată de întreprinderea „The Quality Shop“ în saloanele din str. Regele Fuad I No. 10 Alexandria.

O încercare de crimă

Legiunea de jandarmi Constanța a fost înștiințată despre o agresiune criminală săvârșită în comuna Topala din județul nostru.

Din cauza unei vechi urii, locuitorul Marin Orboșia a pândit pe consăteanul său Gavrilă Stanciu și în timp ce acesta din urmă eșia din casă, l-a lovit în cap cu toporul. Grav rănit săteanul Gavrilă Stanciu a fost transportat la spital. Starea sa inspiră serioase îngrijorări. Criminalul a fost arestat de jandarmi și urmează a fi înalțat parchetului prin Legiunea de jandarmi Constanța.

timpul execuțiunii să se hotărască prelungirea încă cu cel puțin 100 m. a porțiunii care pleacă din mal și eventual a se deschide mai spre larg unghiul format de cealaltă porțiune care merge spre nord, pentru ca astfel să se obțină o mal mare întindere de plajă, în partea din afară a zidului de apărare.

Totodată, se va putea mări lungimea totală a digului întrebuintând în înaintare anrocamentele ce vor rămâne fără utilitate în partea fochisă de zidul de apărare.

Dozând cu chibzuială blocurile artificiale din apărare, se va putea obține un prisos, care se va putea întrebuința deasemenea pentru prelungirea digului.

În devizul acestei lucrări nu se cuprinde porțiunea de 100 m. dela mal până la profilulul 0+100 deoarece s'a hotărât ca această porțiune să se facă imediat și lucrarea este în curs de execuțiune.

Este locul aci să adaug că, afară de digul proiectat, ar fi util să se construiască alte diguri după cum s'a propus încă din 1904 pentru a crea alte plaje și anume: în dreptul hotelului Carol I, în prelungirea zidului de apărare, executat în 1903 și un altul în apropiere de strada Eroilor. Aceste diguri dacă s'ar construi la timp, vor provoca crearea de întinșuri de nisip foarte necesare pentru sănătatea de construcțiune ale lucrărilor proiectate.

Proiectele acestor ziduri, nu intră în cadrul lucrărilor de consolidare, dar ele se pot leasa înlocui pe bazele proiectului de față.

Pentru volumul festiv al „DOBROGEI JUNĂ“

La propunerea d-lui SCIPIO VULCAN, ajutor de primar al Municipiului, ca din „DOBROGEA JUNĂ“, care constituie prima arhivă, primul magazin istoric al scumpul noastre Dobroge, să se extragă aceea ce este mai caracteristic și să se alcătuiască un volum festiv, în care să se cuprindă: Inceputurile, luptele pentru dobândirea drepturilor Dobrogenilor, Războiul pentru întregirea Neamului și frământările politice din acest colț de țară, reinviind-se figurile atâtor scumpul dispruți, au răspuns până acum

D-nul Scipio Vulcan	1000 lei
Alexandru Stolan, inspector școlar	1000
Federala „Constanța“	1000
D-nul Nicu Ionescu	500
Inginer Jacques S. Stahl, București	200
Soc. „Standard Brandy“ destierle	200
D-nul Menelas P. Gutelis, Constanța	100
D-nul Chiriac și Stavru Frangopol	1000
D-nul Gheorghe Polihron	500
Gheorghe Ștefca	500
N Sever Cărpinișanu	200
Teodor Coconcea	200
Roman I. Căpătână	5000
Inginer Pascal P. Cochino	1000
I. Marin Sadoveanu, director g-ral al teatrelor	2000
Neagu Gavrilăscu	1000
Ion Tudor	1000
Aurel Teodorescu	1000
Stefan Șt. Nistor	500
Nicolae Gheorghiu	1000
Sterie Dalta	1000
Inginer Gh. D. Cochino	500
X.	500
Gheorghe Peristeri, București	1000
Apostol Popa, Galați	1000
Dumitru Marcu	200
Aurel Butu	500
Nicu Moriotis	500
Ion Săvescu, director g-ral al Băncii Românești	2000
I. M.	500
Inginer Vladimir Banciu	2000
Inginer Inspector general P. Zahariade	500
Inginer Constantin Bușilă	1000
Ion Dinu, Adamclisi	1000
Tacor Kulumdžian	500
Dr. Nicolae Teodorescu, insp. g-ral veterinar	500
George I. Georgescu, fost preș. Cam. Comerț	1000
Mihail Valerianu, avocat București	500
Isac Abramovici, Adamclisi	500

Subscrierile se primesc atât la d. Sc. Vulcan, cât și la „Dobrogea Jună“

Asigurările Sociale la noi în țară

După ce am făcut, în mai multe numere precedente, istoricul Asigurărilor Sociale din alte țări și am aruncat o privire sumară asupra Asigurărilor Sociale dela noi din țară, până la legea actuală, promulgată la 7 Aprilie 1933 sunt dator, spre a încheia, să adaug următoarele:

În urma observațiilor mele, am văzut cu multă măhnire că mulți dintre asigurați (și nu din cei modeste) au privit și în trecut și privesc și astăzi cu multă în diferență acest sistem de legislații, socotindu-le mai mult ca legi fiscale. Am văzut mulți, cari încă nu au făcut distincțiune între legea Asigurărilor Sociale și diferite legi cu caracter profesional, căutând de multe ori, când au nevoie de lămuriri în ce privește jurisdicțiunea muncii sau Camerei de Muncă, să vină la Casa Asigurărilor Sociale, crezând că această instituție se ocupă și cu cele arătate mai sus.

Din acest punct de vedere noi trebuie să înțelegem de a mai fi neapăsători, căci Asigurările Sociale pentru omul muncitor, sunt tot atât de necesare, după cum este necesar a o fi pentru plămăcii noștri.

Cu cât vom studia (vom căuta a cunoaște) legea mai bine, cu atât vom fi mai conștienți de drepturi și datorii. Ați auzit prin câte și neamurate faze au trecut în Apus și la noi astfel de legislații, până au putut să se apropie de adevărata nevoie a muncitorului. Și cum totul merge în raport cu evoluția omenirii. Dacă noi să fim mereu nepregătiți?

Cunoștințele noastre (care se identifiacă cu însăși sănătatea noastră) ar putea contribui la o perfectă luminare a legiuitorului de mâine, care va fi chemat să tragă brează mai adâncă în ogorul Asigurărilor pentru sănătatea noastră.

Fac o declarație: Nu legiuitorii sunt răi sau nepăsători, ci noi, că nu ne cunoaștem interesale.

Deviza noastră să fie: Consolidarea Asigurărilor Sociale, bazate pe mutualități, căci prin asemenea asigurări, acei din noi care sântem mai sănătoși, cu contribuțiunea noastră, ajutam pe cei bolnavi. Și deci: ajutam pe aproapele nostru.

N. ȘTEFCU

O conferință despre Nicolae Titulescu

În ziua de Dumieică 31 Martie d. profesor Dr. C. Mureșanu, laureat al Academiei Române, va vorbi, în sala de festivități a liceului, despre „N. Titulescu, amintiri dela Londra și Geneva“.

Conferințiarul care a trăit mult timp la Londra și Geneva în nemijlocită legătură cu d. Titulescu de va folosi aspecte inedite, anecdotice din personalitatea marelui nostru diplomat. Conferința d-lui Dr. Mureșanu face parte din ciclul de șezători organizate de Comitetul Pro Carmen Sylva.

Programul șezătoarei este completat cu muzică vocală și instrumentală executată de d-șoara Virginia Jerusalem și corul „Cântal dela Mare“ de sub conducerea d-lui Ed. Pinelis, cu valoare dirijor din localitate.

Isprava unui stăpân

Fata Maria Ciobanu în vârstă de 15 ani, de fel din com. Frumușica, jud. Cetatea Albă, servitoare la Mircea Putnică din str. Bogdan Vodă a reclamat la chestura că stăpânul ei, profitând de lipsa soției sale, a violat-o. S'a deschis o anchetă.

CARTI NOI

ȘALOM AȘ: MOSCOVA, roman Editura „Eminescu“, București.

Moscova de Salom Aș este cea mai cuprinzătoare înfățișare a revoluției ruse, în timpurile ei de frământare, adică atunci când a arătat lumii îngrozitele caracteristicele ei. Faptul că Salom Aș a devenit cu acest roman precum și cu celelalte două, „Peterburg și Vașovia“, un romanier de valoare universală se explică ușor: Căci alături scriitor până la el n'a prezentat revoluția rusă cu o largime de vederi, cu un adevăr al situațiilor și o varietate a personajilor, ca Salom Aș.

De la revoluționarul ideolog până la revoluționarul asasin, de la fostul nobil până la portarul unui hotel de lux, de la negustorul din Moscova până la marele proprietar rural, toate tipurile caracteristice ale vieții rusești și revoluției bolșevice defilează pe dinaintea noastră, cu un adevăr și o vitalitate care au fost posibile numai la un scriitor de vigoarea lui Salom Aș.

Cu Moscova, noul roman al marelui povestitor, cultura noastră se îmbogățește definitiv ca și trilogia lui Salom Aș a devenit azi un bun al culturii universale.

D. F. Adereca a tradus pe Salom Aș cu toată grija și dragostea esențiale urlăului creator.

Dispariția unei școlărițe

Autoritățile au fost înștiințate că în oraș Evgenia Decis, fiica d-nei Ioana Decis din strada Bogdan Vodă 41, a dispărut fără urmă, încă din ziua de 12 Martie. Fata era în vârstă de 14 ani și urma cursurile școlii elementare de comerț. Fiind în calasa l.a. în ziua dispariției, eleva fusese eliminată din școală pe timp de o săptămână. Investigațiile făcute de familie pentru găsirea elevii dispărute, n-au dat rezultate, astfel că mama ei s'a adresat poliției care a delegat pe comisarul I. Opreanu cu facerea cercetărilor.

Cum se păcălesc oamenii

Individul Elefterie Papazoglu dădu-se drept reprezentant al agenției de navigație Bercovici din localitate a căror mandat cu diverse sume de bani pe Stoica Botea, croitor din strada Japiter și Ion Tertreanu din strada Ștefan Mihăileanu, sub pretextul că le va aranja diverse furnituri la vasele acestei agenții.

Convingându-se că au fost păcăliți, păgubiții s'au adresat poliției care caută pe escroc.

Inspecții la polițiile din județul Constanța

În cursul zilei de ieri, d. Traian Antonescu, chestor al poliției, a făcut mai multe inspecțiuni inopinabile la polițiile orașelor din județ în mod deosebit au fost inspecționate polițiile orașelor Medgidia și Hârșova unde d. chestor Antonescu s'a interesat îndeaproape de bunul mers al serviciului și de nevoile personalului. Inspecțiile au dat rezultate satisfăcătoare.

Pungaș arestat

În portul Beyruth din Siria s'a îmbarcat pe vaporul „Dacia“ al Serviciului Maritim Român, un anumit Dirgaredian Mardiros, având pașaport vizat pentru România, cu scopul de a călători până la Constanța. În timpul călătoriei spre România, dedectivul Visarion, dela siguranța generală a putut să abili că acest călător este un pungăș internațional care vine în România cu scopuri bine determinate. Eri, la sosirea vaporului „Dacia“ în portul Constanța Mardiros a fost declarat arestat și predat poliției portului care l-a reținut până astăzi când, l-a reîmbarcat pe vaporul „Dacia“ trimițându-l înapoi, acolo de unde a venit. Se pare că acest individ s'au mai fost prin țară unde a săvârșit diferite delictive.

Leafa-i mioă -- pădurea-i mare

Funcionarul Florea Smărăndescu din serviciul Casei pădurilor din localitate. Incercând suma de 3000 lei din vânzarea lemnelor de la depozitul acestei instituții, în loc să predea banii, s'a așezat pe o serie de cheluri nedând câteva zile la serviciu.

Fiind prins, a fost dus la poliție unde la percheziția făcută asupra lui nu s'au mai găsit decât 600 lei.

Cazul se cercetează.

Săptămâna cărții

În vederea organizării Săptămânii Cărții care se va deschide în zilele de 12, 13 și 14 Mai a. c., la București primum și în toată țara din îndemnul înalt al Majestății Sale Regelui, Uniunea Fondărilor Culturale Regale, a început organizarea acestei săptămânii în dorința ca în anul acesta serbarea să se desfășoare într'un cadru cât mai artistic și strălucit.

Arestarea unei periculoase hoaje

Acum câteva zile a fost săvârșit un îndrăzneț furt la locuința d-nei Sonia Marica din str. Mihail Cogălniceanu 16, proprietara cafenelei „Imperial“. Dintr'un șifonier se furase suma de lei 10200. Imediat însă ce furtul a fost constatat a dispărut servitoarea anume Maria Popa care se găsea în serviciul păgubișii. Dându-se telegrama de urmărire, hoaja a fost arestată la Tecuci de unde a fost expediată poliției locale. Eri dimineață ea a fost înaintată parchetului.

Oeas rău!

D. Stavru Dragon, mare comerciant de vite din localitate, în timp ce venea ieri seară cu automobilul său dela Tekirghiol, a fost victima unei accidente.

În timp ce trecea pe la bariera dela cantonul 2, cantonierul a lăsat bariera să cadă brusco astfel că ea a lovit în pia automobilul. Capota fiind sfărâmată bara a pătruns în interior lovind în cap pe d. Dragon care se afla în mașină la starea destul de serioasă victima a fost transportată la spitalul comunal unde i s'au dat îngrijirile necesare.

Se caută spre imediata angajare ucenici la tipografia „Dobrogea Jună“.

Spălați-vă dinții ca și mâinile!

Spuma bogată a pastei KALODONT spală femeinic dinții și gura.

Întrebuințați deci regulat KALODONT dimineața și seara!

spală
desinfectând
dinții și
gura

PASTA DE DINȚI SPUMOASĂ

Când hamalii fac politică

La magazinele de mărfuri din triajul grăii Constanța s'a produs ieri o încăierare între conducătorii de muncă Cristea Cucezeanu și Gh. Bădescu. În timpul acestei încăierări, care pare a avea la bază motive politice, Cucezeanu a scos un cuțit cu care a rănit grav pe adversarul său Bădescu. Acesta a fost pus în spitalul comunal. Agresorul a fost pus în urmărire de poliție.

Fotograf din Ismail urmărit la Constanța

D. Șmil Rapaport, fotograf din Ismail str. Ceiașii Nr. 68, a depus o reclamație la chestora din localitate plângându-se împotriva numitului Alvașchi Gheorgha, fotograf ambulat, din același oraș cu reclamațul, care l-ar fi escroc cu suma de 3000 lei, relogiindu-se apoi la Constanța.

Poliția locală a întreprins cercetări pentru descoperirea celui reclamat.

Intâmplări diverse

— A fost arestat tânărul Florea Ionescu din str. Cărmidari care jucând barbut a provocat un enorm scandal în piața Independenței.

— Săteanul Vasile Dima din com. Tazla a reclamat poliției că fiind atras în cafeneaua lui Ștefănescu din str. Cuza-Vodă a fost jefuit la cărți de trei indivizi.

Încercare de sinucidere

Tânăra Cristina D. Enciu în vârstă de 28 ani, domiciliată în B-dul Independenței Nr. 14, a încercat să-și pună capăt zilelor otrăvindu-se cu o substanță toxică. În stare gravă a fost transportată la spitalul comunal unde grație îngrijirilor ce i s'au dat a fost salvată dela moarte.

Motivul înestului gist se datorește faptului că soțul ei, cu care era căsătorită de curând, a părăsit-o.

Hoți arestați

Numitul Petre Mocanu din Brăila, str. I. C. Brătianu 77, introducându-se în brutăria d. lui Jean Andrei din str. Carol 150 a furat diferite lucruri și obiecte de valoare. El a fost arestat și înaintat parchetului.

A fost arestat tânărul Alexandru Nița, originar din comuna Râmăști, jud. Vâlcea, care a escroc pe debitanta Elena Butucea din B-dul Domnița Ileana, căreia i-a luat 1000 lei sub pretextul că se duce să-i cumpere marfa dela poștă. El a fost înaintat parchetului.

Se vinde convenabil

Vila dela Mamaia fostă proprietatea Inginer Bănescu situată în fața parcului lângă vila Știrbey construită din roșu.

Suprafața terenului 680 m. p.

Informațiuni

Reamintim că Duminică 31 crt. orele 10 dim. în sala „Trianon“ are loc adunarea generală a Sfatului Negustoresc. Aceasta fiind a două convocare, adunarea se va ține cu orice număr de membri, având a se discuta chestiuni importante.

Camera a început discuția bugetului general al Statului.

Valabilitatea permiselor de vânzare pe anul financiar 1934-1935 s'au prelungit din oficiu până la 30 Aprilie a.c.

Societatea H. Pică Dobrogeană a organizat un grandios bal mascat și nemascat în saloanele cercului militar vechi, pentru seara zilei de 30 Martie a. c.

Duminică dim. sub auspiciile Ligii culturale va vorbi la „Tranulis“ d. G. George A. Coza, profesor universitar.

Legiunea de jandarmi Caliacra, a descoperit o vastă organizație comunistă care avea ramificații în mai multe sate din Com. I. G. Duca. S'au operat 24 de arestări.

D. N. MINCEV

Trei zile printre Aromânii din Bulgaria

(În Gorna Glumaiă — orașul Iniaștei)

II

Câteva cuvinte despre Glumaiă de Sus, cum se denumește orașul de către Aromâni, credem că vor interesa pe cititori.

Actualmente, orașul Gorna Glumaiă numără zece mii de locuitori: belgari, aromâni, turci, evrei și Țigani. Înainte cu câțiva ani erau și mulți greci, dar aceștia au emigrat. Casele sunt vechi; în unele părți ale orașului, ele au aspecte pitorești. Într'un număr suficient de mare se întâlnesc și construcțiuni noi, moderne. Menționez primăria, casinoul și bibliotecă comunală și cercul militar. Într'o piațetă, în fața tribunalului se află monumentul de granit al „comitului“ necunoscut. Orașul se găsește pe drumul, care duce dela Sofia în Salonic. Pe pozițiunea ce ocupă, este un centru comercial de însemnătate im-

portanță. Prin mijlocul orașului curge apa Bistriței, afluent al râului Struma, ce trece pe la marginea Glumaii. În dialect aromânesc, râul Bistrița e denumit „arâs zurliu“, adică râul cel nebun, din cauza marilor stricăciuni ce face în timpul revărsării. Câteva poduri de lemn, leagă ambete părți ale orașului. Un pod îngrijit ține strage atenția — află că acesta e construit de fosta organizație macedonească. Acum este cunoscut sub numele de „podul comitagiilor“.

Locuitorii se ocupă cu negustoria, alții sunt meseriași, iar mulți agricultori. În special cultura tutunului este una din principalele îndeletăcirii ale localnicilor.

În mai multe părți ale orașului sunt izvoare de apă minerală caldă. E vorba că acum se construiesc de către comunități

baie minerală modernă, unde vor fi îndreptate și captate toate aceste izvoare.

După somnul binefăcător de peste noapte, mă scol și iau gustarea de dimineață. Apoi plec împreună cu prietenul meu Vasile Christu spre școala română. Aducaam cu mine cărți dela Asociația „Cartea sub Icoană“, pentru a fi dăruite elevilor acestei școli. Astfel, îndeplinesc promisiunea înaltă față de d. Profesor Dr. C. Mureșanu, prezidentul Asociației, cu o zi înainte de a pleca din Constanța.

Școala românească, care în Februarie a. c., a împlinit patruzeci de ani dela înființare, a fost întemeiată în anul 1896 de către d. Const. I. Ciocă, fost profesor la gimnaziul român din Iași. La etajul al doilea se află biblioteca, care a luat ființă mai târziu, în anul 1906.

Întârn în curtea școlii. În fața mea școala — încă netencuită pe din afară. Cancelaria mobilată foarte modest. Câteva tablouri și fotografii ale M. S. Regelui și a Voievodului Mihail, împodobesc pereții albi. Directorul mă poartă

să asist și eu la împărțirea cărților ce aducem dela Constanța. Remarc, că această modestă solemnitate face o deosebită impresie copiilor. Tot așa și persoana mea, care „vine din România“.

În cursul acestui an școlar, elevii sunt în număr de aproape patruzeci, repartizți în patru clase, cu doi profesori și o învățătoare (de origine română) care preda două ore pe săptămână limba bulgară. Cu câțiva ani mai înainte, școala avea aproape două sute de elevi, cu zece profesori. Cauza? Din an în an numărul Aromânilor scade, intrucât ei emigrează în România.

Primii Aromâni cari se așezară în Glumaiă de Sus și învecinări au venit după anul 1877-79 din regiunea Sereș și Melnic. Cu spiritul lor comercial, mulți reușesc să-și înalțeze frumose gospodării. Astăzi Aromânii de aci se ocupă în special cu negustoria, meșteșugăria și călăreșia. Unii sunt și agricultori. Cultivă în special sau se ocupă cu grâdăritul. În ziua de azi, colonia aromână din oraș a scăzut simțitor — numărul de abea vreo cinc-

zeci de familii. Un fapt interesant este simedonia de copii ce are aproape fiecare familie.

Împreună cu prietenul meu, am fost în vizită la multe familii aromânești. Ei vorbesc în dialect și cu greu puteam să-i înțeleg. Sunt și mulți cari știu românește, dar vorbesc cu trudă. Copii între ei vorbesc un amalgam: aromânește și bulgărește. Interiorul caselor este bine îngrijit, curat, fermele gospodine. Sunt tratat cu dulceață și cafea. Prima lor întrebare era: — „Ce nou în România? Cum e viața?“ Grație aparatelor de radio, mulți din ei ascultă cu plăcere postul dela București.

Sunt condus și la școala turcească. Directorul, om tânăr, pe fața cărui se citește truda și mizeria zilei, ne primește curtenitor. Un mângâie primitiv încălește cancelaria școlii. Ni se plânge că n'u primit salariul de câteva luni. Cstă să se servească tradiționala cafea turcească.

Voiam să vizitez școala evreiască și sinagoga, dar timpul nu mi permitea.

D. N. MINCEV

DOCTORUL
Eduard N. Bernfeld
 Boli interne și de Copii
 boli de Femel
 TRATAMENTUL RADICAL AL
 BOALELOR VENERICE
 — Blenoragie, SIFILIS etc. —
 la bărbați și femei prin cele mai
 noi metode
 Strada Rahovei No. 20
 colț cu Strada Ion Lehovari
 Consult. 8-1 și 4-8
 Telefon 445

Dr. OSMAN IBRAHIM
 Specialist în Boli de Ochi
 Str. General Lehovari 11
 colț cu Str. Ștefan cel Mare
CONSTANȚA
 Intrarea prin Curte
 Consultațiuni:
 Dimineața dela ora 8 la 12
 După masă dela 2° la 7 seara

SFATUL NEGUSTORESC
 Constanța
Convocare

Aducem la cunoștința D-ilor com-
 mercianți și industriali membrii
 ai Statului, că, conform art. 64
 din statut, sunt convocați în adu-
 nare generală ordinară, în ziua
 de 16 Martie 1935 ora 10 dim.,
 în sala Cinema „TRIANON“.

- Ordinea de zi este următoarea:
- 1) Cuvântarea de deschidere.
  - 2) Darea de seamă asupra ac-
 tivității Comitetului în cursul an-
 ului 1934.
  - 3) Raportul asupra gestiunii fi-
 nanciare pe 1934.
  - 4) Raportul D-ilor cesori.
  - 5) Descărcarea comitetului de
 gestiunea sa.
  - 6) Aprobarea bugetului de ve-
 nituri și cheltuieli pe 1935.
  - 7) Ratificarea membrilor coop-
 teți în Comitet.
  - 8) Alegerea a 5 membrii în co-
 mitet în locul D-ilor: Gh. Stețcu,
 Const. N. Sarry, Gh. Andrei, D.
 G. Rizescu, I. Berberianu și Al.
 Szakmary eșiți la sorți în ordi-
 nea vechimei.
  - 9) Alegerea a 3 cesori și 3
 suplente.
  - 10) Diverse discuțiuni și pro-
 puneri.

În caz că la prima convocare
 nu vor fi prezenți oamăniul regle-
 mentar de membrii, adunarea se
 smănu de drept pentru ziua de
 31 Martie 1935, când se va ține
 în același local, la aceeași oră,
 cu aceeași ordine de zi și cu ori
 câți membri vor fi prezenți.

Președintele delegat,
 (ss) Gh. Stețcu
 Secretar General,
 (ss) D. Bărsănescu
 No. 45
 1 Martie 1935

EVENIMENT SENZAȚIONAL
 Se aduce la cunoștința Onor. Publicului că la 1
 Aprilie a. c., se va deschide în Constanța, Strada
 Ștefan cel Mare No. 25, colț cu Str. Scarlat Vărnăv
 sub Direcția **FRĂȚII CĂCIULĂ & Co.**
 Desfacerea Produselor Fabricelor de Încăl-
 țăminte, Pielărie, Articole de Voiaj și Sport
D. MOCIORNIȚA DIN BUCUREȘTI

Specialități în încălțăminte de damă,
 bărbați, copii și sandale romane. Încăl-
 țăminte cunoscută în întreaga țară
 prin durabilitatea și concurența de preț
 Așteptați deci cu încredere ocazia!

CABINET DENTAR
 fost **Dr. I. WEISZ-SCHIMBERSKY**
DOCTOR
EUGEN SCHARER
 SPECIALIZAT LA VIENA
 Operațiuni, boli de gură și tehnica
 dentară cea mai modernă
 Consultațiuni 8-12 și 2-6
 Str. Carol 93 Telefon: 366

Târgul cerealelor
 sosite și vândute la oborul Con-
 stanța, în ziua de 29 Martie 1935

Căruța	Preț pe % kgr
1 Orz	250
3 Ovăz	300-310
28 Porumb	200-205
1 In	400
17 Pao de orz	40-70

Doctor
L. SOLOMON
 Specializat în Paris
Stomac în mână Plămâni.
Raze (X) Rönigen
 Noul tratament cu
Unde Ultra-Scurte.
 Strada Carol No. 91
 (Colț cu Ștefan cel Mare)

ACORDOR specialist și
 reparator de plane vine în
 Constanța pentru câteva zile.
 Adresa la Magazinul Lim-
 bidi, str. Carol 33.

OMNI DOBROGEA JUNĂ

Doctor
B. TATARSKY
 Specializat la Berlin
BOLI ȘI OPERAȚIUNI DE
NAS, GAT ȘI URECHI
BOLI DE BRONȘI
 și ESOFAG, STRICTURI și
 DELATAȚIEI ESOFAGULUI
 (Broncho-esofagoscopie)
 Raze X — Rönigen, Radio-
 grafie și Radioscopie, Raze
 ultraviolete diatermie
 Consult.: 8-12 dim. — 1-7 d. a.
 Bulevardul Elisabera No. 5
 în fața Cazinului
 Telefon 711

Dr. PAUL KLEIN
 Specializat în Paris
BOLI DE PIELE, PĂR,
SIFILIS
 Consult. 3-7 d. a.
 Piața Independenței (Ovidiu)
 No. 4 deasupra Cafelei
 Corso.
 Intrarea Str. Marcus Aurel 5

Dr. E. STOIAN
 Medic de spital
 Genito-Urinare, Boli de
 femei, Venerice, Sifilis
 Tratatamentul radical al
 blenoragiei cronice prin
DIATHERMIE
 Orele de consultație:
 p. bărbați 3-5. — p. femei 5-7
 str. Alex. Lehovari 7
 (vis-a-vis de teatrul Elpis)

VĂȚI CONVINS
CA NOROCUL este numai în
Colectura Principală
P. ȘAPIRA-Hagiul
 unde s'au câștigat din nou la ultima tragere
Lei 3.000.000 pe Lozul No. 35551
CUMPARAȚI-VA deci din timp lozurile
CLASEI a II-a
 a noii loterii, mult mai bogată în
 câștiguri ca loteriile anterioare
 numai dela norocoasa colectură
P. ȘAPIRA-Hagiul
CONSTANȚA
TRAGEREA CL. II-a LA 15 APRILIE 1935

Costul lozului:	1/4 loz	1/2 loz	1/1 loz
Pentru o sîrgură clasă	200 lei	400 lei	800 lei
Pentru toate clasele	800 lei	1600 lei	3200 lei

AȚI AUZIT
 că tot la colectura principală
MARCEL cel NOROCOS
 a câștigat în loteria 6-a
Lei 1000000 pe lozul anexă No. 183.446
Lei 100.000 pe lozul No. 53.852
 în afară de alte multe câștiguri
 Jueați deci cu încredere și nădejde tot la
 colectura preferată a Dobrogenilor
Marcel cel Norocos
CONSTANȚA
 Tragerea clasei II-a la 15 Aprilie 1935

Costul lozului:	1/4 loz	1/2 loz	1/1 loz
	Lei 200	Lei 400	Lei 800

Sanatoriul
„CARITATEA“
DR. FR. BITTAU
 Str. Carol 131 colț cu Str.
 Tache Ionescu 8
 Chirurgie — Boli interne
 Ginecologie — Maternitate
 Raze X — Rönigen, Ultra
 Violete — Diatermie și
 diverse electrișajuri.
 Tratatamentul nou cu unde lungi
 și ultra scurte.
 Telefon 442

Cabinet Dentar
M. DINER
 Extracțiuni fără durere
 Danturi fixe în aur
 (American Bridg)
 Intorcându-se din
 strălucită și-a re-
 luat consultațiunile
 Str. Plevnei 1 — Telefon 67/5

Vă recomandăm vederea
PRIN OCHELARI
RODENSTOK
 Depozit de
 Fabrică
 La Magazinul
 de Bijuterie
MERLAUB Str. Carol No. 51
 (în fața Poștei)

LOTERIA DE STAT
 Toată lumea preferă lozurile colecturii „**BOGOSIAN**“, — Constanța, Str. Carol vis-a-vis de Poșta
 care vă oferă cele mai mari șanse de câștiguri. Tragerea clasei II-a la 15 Aprilie 1935.
 Prețul Lozurilor:

1/4 loz	1/2 loz	3/4 loz	1/1 loz
lei 200	lei 400	lei 600	lei 800

 Cu o simplă cerere se trimite lozuri în provincie, franco de ori-ce speze.